

Dementie

Ziekte van Alzheimer

Dementie is een algemeen begrip voor de achteruitgang van het denkvermogen en verandering van gedrag.

Er zijn verschillende vormen van dementie.

De ziekte van Alzheimer is de meestvoorkomende vorm. Zo'n 60 tot 70 procent van de dementerende mensen heeft de ziekte van Alzheimer. De ziekte wordt veroorzaakt door abnormale eiwitstapeling in de hersenen, met afname van hersencellen (degeneratie) als gevolg. De ziekte begint meestal in het gebied dat belangrijk is voor het geheugen (de hippocampus).

Klachten en beloop

De ziekte van Alzheimer kan zich al op jonge leeftijd openbaren, maar komt het meeste voor boven het zeventigste levensjaar.

De ziekte van Alzheimer begint ongemerkt en verloopt met een geleidelijke achteruitgang. In eerste instantie zijn er alleen geheugen- en oriëntatiestoornissen, daarna volgen er vaak problemen met het spreken, het handelen, het behouden van overzicht en met herkenning.

De verschijnselen worden duidelijker naarmate de dementie vordert. Bij sommige mensen verloopt de achteruitgang heel snel, terwijl anderen nog jarenlang een relatief gewoon leven kunnen leiden. Uiteindelijk kunt u of kan uw naaste met dementie niet meer zelfstandig functioneren. U of uw geliefde/familieelid heeft steeds meer hulp van anderen nodig.

Als de ziekte zich op jongere leeftijd openbaart, staan geheugenklachten meestal niet op de voorgrond.

Wel is er sprake van problemen met bijvoorbeeld de waarneming, het handelen

of het spreken. Als de ziekte zich verder ontwikkelt, kunnen ook gedragsproblemen voorkomen, zoals agressie of afname van initiatief. De gemiddelde ziekteduur is tussen de acht en dertien jaar.

Andere symptomen van de ziekte van Alzheimer zijn:

- Taalstoornissen: meer moeite hebben om woorden te vinden, te gebruiken en te begrijpen (afasie).
- Visueel-ruimtelijke stoornissen: de omgeving wordt niet goed meer herkend, waardoor risico ontstaat op verdwalen op plaatsen die goed bekend waren.
- Verstoorde tijdbeleving: niet meer weten welke dag, maand of jaar het is. Ook klokken of een globaal besef van tijd (ochtend, middag, avond) wordt steeds lastiger.
- Het steeds moeilijker herkennen van voorwerpen en geluiden en het niet meer weten waar ze voor dienen of waar ze vandaan komen (agnosie).
- Handelingen, zoals koffiezetten, aan- en uitkleden, worden moeilijker uitvoerbaar (apraxie).
- Veranderingen in het karakter; achterdochtig, onrustig, boos of lusteloos, inactief worden. Verlies van interesse in de omgeving en minder aandacht voor persoonlijke verzorging.
- Stemningsveranderingen of depressie.

Hoe kun je Alzheimer krijgen?

De oorzaak van Alzheimer is niet bekend. We weten dat er sprake is van stapeling van eiwitten (amyloid en tau), maar waarom dit gebeurt is grotendeels nog een raadsel. De belangrijkste factor is leeftijd; hoe ouder iemand wordt, hoe hoger het risico is op het ontstaan van dementie.

Alzheimer is in de meeste gevallen niet erfelijk. Slechts in sommige gevallen speelt erfelijkheid een rol. Meestal gaat het dan om een bepaalde genetische vorm van alzheimer op jonge leeftijd.

Onder 'Meer informatie' vindt u een verwijzing naar een website waar u meer kunt lezen over dementie en erfelijkheid.

Is Alzheimer te behandelen?

De ziekte van Alzheimer is niet te genezen. Er zijn wel geneesmiddelen die bepaalde symptomen kunnen afremmen, maar de reactie hierop is per patiënt verschillend. Een behandeling met specifieke medicijnen (rivastigmine, galantamine en memantine) moet altijd door de specialist begeleid worden. Gezien het risico op bijwerkingen, wordt hier terughoudend mee omgegaan.

Dankzij onderzoek weten we steeds beter wat mensen kunnen doen om het risico op het krijgen van dementie te verkleinen en om achteruitgang bij dementie af te remmen. Onderzoek laat zien dat het actief houden van lichaam en geest de kans op dementie vermindert en achteruitgang afremt.

Dementie is niet te genezen, maar kan in de meeste gevallen wel worden vertraagd. Zo heeft (lichamelijke) beweging een positief effect op het denkvermogen, vermindert het een gevoel van onrust, verkleint het passiviteit en zorgt het voor een betere doorbloeding en lichamelijke conditie. Een gezond voedingspatroon helpt de fysieke conditie zo optimaal mogelijk te houden.

Naast het actief houden van het lichaam, is ook een actieve geest van groot belang. Het is goed voor de hersenen om steeds nieuwe dingen te leren en moeilijke taken uit te voeren.

Meer informatie

In de folder 'Gezonde hersenen' leest u hoe u uw hersenen kunt trainen en wat het belang daarvan is. U vindt de folder via: <https://www.ghz.nl/geriatrie>.

In de brochure 'Leven met dementie' leest u onder meer hoe u om kunt gaan met dementie. Deze folder kunt u (gratis) aanvragen via:

www.alzheimer-nederland.nl.

Informatie over dementie en erfelijkheid vindt u via:

<https://dementie.nl/erfelijkheid/erfelijkheid-bij-dementie>.

Contact

Heeft u na het lezen van de informatie in deze folder vragen? Neem gerust contact op met een van onze gespecialiseerd verpleegkundigen, via poli Geriatrie, telefoon: (0182) 50 59 90.

Meer informatie over dementie vindt u op www.dementie.nl of www.alzheimer-nederland.nl.

Alzheimer Nederland is op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur bereikbaar op telefoonnummer: (033) 30 32 502.

Heeft u behoefte aan een luisterend oor? Bel gerust met de Alzheimer Telefoon: (0800) 50 88 (gratis, zeven dagen per week bereikbaar van 9.00 tot 23.00 uur).

Contact

Groene Hart Ziekenhuis, locatie Gouda
Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:
(0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda

productie: Marketing & Communicatie

Bron:

<https://www.alzheimer-nederland.nl/dementie/soorten-vormen/vasculaire-dementie>

Juni 2024

04.22.041